

Obecně

Nutnost a velký význam zapojení Ústavu do aplikačně zaměřeného výzkumu – zejména do tzv. aplikačně zaměřeného základního výzkumu (tzv. Pasteurův kvadrant).

Podle konzervativního názoru existuje klasická linie vedoucí od základního k aplikovanému výzkumu a ostrá hranice, která odděluje oba tyto výzkumy. Začíná se ale prosazovat názor, že toto dělení je nepřirozené; navíc je třeba více se zaměřit na požadavky praxe. Vztah základního a aplikovaného výzkumu výstižně popisuje schéma s tzv. Pasteurovým kvadrantem. Pasteurův kvadrant organicky propojuje základní a aplikovaný výzkum, což vede v mnoha vědních disciplínách, které mají těsnou vazbu na praxi, k realizaci tzv. „aplikací inspirovaného základního výzkumu“ (tj. ANO – ANO v Tabulce 1)..

Tab. 1: Pasteurův kvadrant podle Stokesa (1997)

	Aplikovaný výzkum inspirovaný úvahami o využití		
		NE	ANO
Základní výzkum inspirovaný úvahami o podstatě jevů	ANO	Bohr (čistý základní výzkum)	Pasteur (aplikací inspirovaný základní výzkum)
	NE	–	Edison (čistý aplikovaný výzkum)

Kooperační projekty

Spolupráce mezi Ústavem a průmyslovými partnery může mít následující podobu:

1.Služba / pracovní smlouva

- Jednoznačný, známý cíl
- Definovaný způsob provedení
- Není požadována interpretace dat nebo výsledků výzkumným pracovníkem
- Bez zájmu o publikování
- Úspěch zaručen

2.Smluvní výzkum

- Zaměřený na cíl, výsledky otevřené
- Definovaný způsob implementace
- Definovaný účel výzkumu
- Je nutná interpretace dat nebo výsledků výzkumným pracovníkem
- Průmyslový partner má zájem o krátkodobý nebo plánovaný výsledek
- Ústav má zájem o publikování
- Úspěch není zaručen

3.Výzkumná spolupráce

- Otevřený cíl, otevřené výsledky
- Implementace není podrobně definována
- Účel využití není detailně znám nebo předepsán
- Střednědobý až dlouhodobý zájem průmyslového partnera o výsledek

- Vysoký případně společný zájem o publikování
- Úspěch není zaručen

Strategické partnerství

S různými organizacemi z oblasti vědy, ekonomiky a společnosti vytváří Ústav zvláštní formy spolupráce známé jako "strategické partnerství". Cílem těchto partnerství jsou dlouhodobější formy spolupráce, které přesahují řešení konkrétních otázek a často vedou k opakované spolupráci.

Nakládání s duševním vlastnictvím

Původcem vynálezu je ten, kdo jej vytvořil vlastní tvůrčí prací. zpravidla se jedná o vedoucí týmu. Právo být označován jako původce, vzniká vytvořením vynálezu a nemůže být převedeno na jinou osobu. Vynález může být výsledkem činnosti více fyzických osob. Spolupůvodcem vynálezu je tak každá osoba, jejíž vlastní tvůrčí přínos vedl k podstatným znakům vynálezu.

Ústav může přijmout vynálezy učiněné zaměstnanci v rámci jejich práce v Ústavu a v případě potřeby je patentovat, aby je chránil a využíval ve svůj prospěch a ve prospěch veřejnosti. Pokud Ústav přijme takový vynález, zaplatí veškeré náklady spojené s patentováním nebo ochranou práv.

Informaci o to, že bylo vytvořeno řešení, které splňuje kritéria na vynález nebo užitečný vzor předkládá původce vynálezu řediteli ústavu a to v písemné formě. Ředitel ústavu rozhodne a do 3 měsíců od podání návrhu písemně sdělí původci/autorům zda má o patent Ústav zájem či nikoli.

Pokud se inovace, objevy nebo vynálezy zdají být vhodné pro podání patentové přihlášky, uzavře Ústav se zúčastněnými vědci smlouvu. Přitom Ústav rozhoduje o postupu v každém jednotlivém případě na základě následujících kritérií:

- patentovatelnost a tržní příležitosti
- stav vývoje (myšlenka, proof of concept, prototyp)
- zajištění svobody vědeckého bádání
- užitečnost pro společnost a další případné dopady
- angažovanost vynálezců a jejich ochota aktivně se podílet na procesu právní ochrany

Přijetí vynálezů je selektivní na základě uplatnění těchto kritérií a jasně dává přednost kvalitě před kvantitou. Je důležité, aby mezi výzkumnými pracovníky v Ústavu a subjekty zapojenými do přenosu technologií existoval vztah důvěryhodnosti, který by umožnil včasnou, otevřenou a na řešení orientovanou diskusi a odborné poradenství. Když ohlášení vynálezu nevede k udělení patentu, tak se nemusí jednat o neúspěch, nýbrž o výsledek procesu společného hodnocení strukturovaného podle výše uvedených kritérií. Patenty nejsou samy o sobě pro Ústav samoúčelné a zvýšení počtu přihlášených nebo udělených patentů není kritériem úspěšnosti.

Pokud uplatní Ústav právo na patent, má původce zákonné právo na jednorázovou odměnu, která se stanovuje ve výši 10 000 Kč (v případě podílů dalších fyzických osob se tato částka rozdělí mezi původce a spolupůvodce) a to bez ohledu na to, zda bude podána patentová přihláška či nikoli. Kromě to původcům vynálezu vzniká nárok na přiměřený podíl na vzniklém finančním přínosu vynálezu. Po odečtení nákladů jsou příjmy z využití vynálezů rozděleny takto: mezi původce a spolupůvodce vynálezu je rozděleno podle podílů na vytvoření vynálezu a na základě písemné dohody uzavřené před uplatněním práva na patent celkem 40% příjmu do 1 mil Kč a 25% z příjmu přesahujícího 1 mil Kč. O rozdělení podílů v rámci týmu rozhoduje vedoucí týmu. Zbývající část příjmu představuje příjem Ústavu a jejím použití (včetně podpory dalšího výzkumu na oddělení původce vynálezu) rozhoduje ředitel na základě projednání v kolegiu ředitele. V případě prodeje nebo licencování patentů je vždy zajištěno, že firma, která zhodnocuje vynález, odpovídá Ústavu za veškerou kompenzaci pro vynálezce.

Rozvoj kapacit ÚFCH JH, v. v. i. pro výzkum a vývoj CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_028/0006251

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

